

Regeringens proposition

1983/84: 98

om teckning av ytterligare aktier i Post- och Kreditbanken, PK-banken, m. m.;

beslutad den 12 januari 1984.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLOF PALME

KJELL-OLOF FELDT

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att medel anvisas på tilläggsbudget till innevarande budgetår för att staten skall kunna teckna ytterligare aktier i Post- och Kreditbanken, PK-banken, i samband med en planerad nyemission. Genom nyemissionen skulle bankens aktiekapital ökas från 633,6 milj. kr. till 675,8 milj. kr. Det föreslås också att staten därefter i samband med kommande börsintroduktion av PK-banken (jfr prop. 1983/84: 70) avstår från sin företrädesrätt att teckna nya aktier till ett sammanlagt belopp av 74,2 milj. kr. och att staten avyttrar de aktier som förvärvats genom den först nämnda nyemissionen.

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1984-01-12

Närvarande: statsministern Palme, ordförande, och statsråden I. Carlsson, Lundkvist, Feldt, Sigurdson, Gustafsson, Leijon, Hjelm-Wallén, Peterson, Andersson, Boström, Bodström, Göransson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Holmberg, Hellström, Thunborg, Wickbom

Föredragande: statsrådet Feldt

Proposition om teckning av ytterligare aktier i Post- och Kreditbanken, PK-banken, m. m.

Post- och Kreditbanken, PK-banken bildades år 1974 genom en sammanslagning av Postbanken och Sveriges Kreditbank. PK-bankens aktiekapital uppgick från början till 316,8 milj. kr. och ökades år 1975 till 633,6 milj. kr. Staten äger 99,96 % av aktierna.

Sedan PK-banken i en skrivelse den 8 november 1983 till regeringen hemställt att staten vid en planerad nyemission skulle avstå från sin företrädesrätt som aktieägare att teckna aktier i bankbolaget, har regeringen i prop. 1983/84: 70 begärt riksdagens godkännande av att PK-bankens aktiekapital ökas med 116,4 milj. kr. till 750 milj. kr. genom en nyemission som säljs över Stockholms fondbörs. Staten föreslås alltså avstå från sin företrädesrätt till teckning av nya aktier.

Av propositionen framgår i övrigt bl. a. följande. PK-bankens rörelse har sedan år 1974 expanderat kraftigt. På grund av kapitaltäckningsreglerna i lagen (1955: 183) om bankrörelse, för vilka jag lämnat en redogörelse i propositionen, leder ökningen av bankens omslutning till ett ökat krav på eget kapital eller därmed jämförbart täckningskapital. Bankens utveckling är beroende av en ökning av det egna kapitalet. Enligt vad PK-banken uppgett uppgår den förväntade ökningen av kapitaltäckningskravet till minst 450 milj. kr. årligen och banken har möjlighet att uppfylla kapitaltäckningskravet endast fram till en tidpunkt i början av år 1984. Jag konstaterade därefter att PK-bankens förslag ger förutsättningar för en fortsatt expansion av bankens rörelse utan att statsmedel behöver tas i anspråk. Med hänsyn till de ansträngda statsfinanserna ställde jag mig positiv till förslaget men strök kraftigt under att det inte kan komma i fråga att minska statens ägarandel i sådan grad att bankens karaktär av statlig affärsbank går förlorad. Staten bör även i fortsättningen vara majoritetsägare av banken och bör inte avyttra någon del av sitt nuvarande aktieinnehav.

PK-banken har därefter, i en skrivelse den 15 december 1983 till regeringen, föreslagit att staten i avvaktan på en nyemission på Stockholms fondbörs ger PK-banken ett kapitaltillskott finansierat över statsbudgeten och således tecknar nya aktier i banken för att denna på kort sikt skall kunna uppfylla gällande kapitaltäckningskrav. För att denna interimslösning skall passa in i en senare börsintroduktion bör enligt PK-bankens uppfattning tillskottet ske i form av en aktieemission till en kurs av 400 %. Staten föreslås därför för ett belopp av 168,8 milj. kr. teckna aktier i PK-banken på nominellt 42,2 milj. kr.

För min del har jag fortfarande samma inställning till frågan om hur ökningen av aktiekapitalet i PK-banken bör ske som redovisats i prop. 1983/84: 70. Jag finner således i princip inte anledning att frånga det förslag som regeringen lade fram enligt den propositionen. En ökning av aktiekapitalet måste ske i början av år 1984 för att kapitaltäckningskravet skall kunna uppfyllas så att bankens fortsatta expansion tryggas. På extra bolagsstämma den 11 januari 1984 har vissa ändringar skett i sammansättningen av bankens styrelse. För att ge den nya styrelsen rimlig handlingsfrihet beträffande tidpunkten för börsintroduktionen bör, som angetts i bankens skrivelse, ett tillskott av aktiekapital över statsbudgeten i den angivna storleksordningen lämnas banken för att denna under mellantiden skall kunna uppfylla gällande kapitaltäckningskrav.

Statens tillskott bör vara temporärt så att i huvudsak motsvarande belopp återförs till statskassan i samband med börsintroduktionen av PK-banken. Detta kan åstadkommas genom att staten avyttrar de nu tecknade aktierna i samband med att PK-banken erbjuder allmänheten att teckna aktier i samband med en börsintroduktion.

Den nyemission som bör ske i avvaktan på börsintroduktionen kan lämpligen ges den omfattning och ske på de villkor som PK-banken har angett i sin skrivelse, dvs. aktier till ett nominellt värde av 42,2 milj. kr. emitteras och teckning sker till en kurs av 400 % eller till ett belopp av 168,8 milj. kr. Det bör framhållas att valet av denna överkurs inte är uttryck för någon bestämd uppfattning om aktiernas marknadsvärde. Som framgår av prop. 1983/84: 70 räknar emellertid banken vid en introduktion på börsen med en betydande överkurs men det exakta emissionspriset får fastställas mot bakgrund av det marknadsläge som råder vid tidpunkten för emissionen.

Jag förordar på grund av det nu sagda att ett belopp om 168,8 milj. kr. begärs på tilläggsbudget till statsbudgeten för innevarande budgetår för teckning av aktier i PK-banken på angivna villkor samt att sålunda tecknade aktier därefter avyttras i samband med den planerade börsintroduktionen. Jag förordar vidare att den nyemission som företas i samband med börsintroduktionen sker i enlighet med vad som angetts i prop. 1983/84: 70 med det undantaget att emissionen begränsas till att avse aktier till ett nominellt värde av $(116,4 - 42,2 =) 74,2$ milj. kr. Efter nyemissionerna kommer PK-bankens aktiekapital att uppgå till ca 750 milj. kr.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag, att regeringen – i stället för vad som föreslagits i prop. 1983/84: 70 – föreslår riksdagen

att under sjunde huvudtiteln till *Teckning av aktier i Post- och Kreditbanken, PK-banken*, enligt tidigare angivna villkor på tilläggsbudget III till statsbudgeten för budgetåret 1983/84 anvisa ett anslag av 168 800 000 kr.,

att godkänna att staten i samband med börsintroduktion av bankens aktier avstår från sin företrädesrätt till teckning av nya aktier till ett sammanlagt nominellt belopp av 74 200 000 kr. och

att godkänna att staten i samband med börsintroduktionen avyttrar aktier i banken för ett sammanlagt nominellt belopp av 42 200 000 kr.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag som föredraganden har lagt fram.